

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

**РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ:
КЛЮЧКОВИЧ А. ПЕРЕХІД ДО ДЕМОКРАТІЇ
В СЛОВАЧЧИНІ: ДИНАМІКА ТА
СУПЕРЕЧНОСТІ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ
ТРАНСФОРМАЦІЙ. УЖГОРОД:
АУТДОР-ШАРК, 2019.**

**REVIEW OF THE MONOGRAPH:
KLYUCHKOVYCH A. TRANSITION TO
DEMOCRACY IN SLOVAKIA: DYNAMICS AND
CONTRADICTIONS OF SOCIO-POLITICAL
TRANSFORMATIONS. UZHGOROD:
AUTDOR-SHARK, 2019.**

Климончук В. Й.,
доктор політичних наук, професор,
завідувач кафедри політології,
Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника
(Україна, Івано-Франківськ),
e-mail: vasyk.klymonchuk@pu.if.ua

Klymonchuk V. Y.
*Doctor of Political Science, Professor, Head of
Department of Political Science,
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
(Ukraine, Ivano-Frankivsk),
e-mail: vasyk.klymonchuk@pu.if.ua*

Рецензована монографія А. Ю. Ключковича представляє собою комплексне наукове дослідження трансформаційного шляху Словаччини від падіння комуністичного режиму до стабілізації консолідованої демократії. В центральноевропейському контексті особливість і складність демократичного транзиту Словаччини була обумовлена комплексом історично значущих завдань, адже окрім економічної та політичної трансформації перед словацьким суспільством стояло завдання побудови самостійної держави та завершення процесу національної інтеграції. Подібно і в Україні, з моменту здобуття суверенітету та незалежності йде пошук шляхів розв'язання політичних, економічних, ціннісних проблем трансформації, що актуалізує вивчення закордонного досвіду посткомуністичних перетворень.

Структура монографії побудована за проблемно-хронологічним принципом, відповідно до якого розкриваються ключові аспекти суспільно-політичних змін на різних етапах демократичного транзиту Словаччини. З сучасних позицій політичної науки автор докладно аналізує крах комуністичного режиму в Чехословаччині, причини розпаду федеративної держави, успіхи та труднощі демокра-

тичних перетворень у 1989-1992 роках. Окремий розділ монографії присвячений аналізу «гібридного» політичного режиму в Словаччині в середині 1990-х років, суперечливу природу якого виважено розкрито в розрізі співвідношення авторитарних і демократичних характеристик. Багаторівневість консолідації демократичного режиму в Словацькій Республіці розглянуто дослідником крізь партійно-політичну, інституціональну та аксіологічну аналітичну призму, що дозволило відобразити складність і взаємопов'язаність трансформаційних процесів. Аналізуючи проблеми та тенденції розвитку словацької демократії на сучасному етапі, автор робить обґрунтовані висновки про триваючі консолідаційні процеси на рівні громадянського суспільства та політичної культури.

Наукове дослідження спирається на ґрунтовну методологічну базу, яка дозволила проаналізувати теоретичні та емпіричні аспекти переходу до демократії Словаччини, виявити особливості та суперечності суспільно-політичних трансформацій. Для послідовного й адекватного відображення політичних і соціальних змін у Словаччині автор залучає як нові концептуальні розробки, так і відомі класифікації, моделі та схеми аналізу демократичних переходів, представлені в працях класиків транзитології, що становлять безумовний інтерес і евристичну цінність в аспекті посткомуністичних досліджень. До змістових позитивів монографії можна віднести фактологічну насиченість, системність і чіткість викладу матеріалу, обґрунтованість теоретичних та узагальнюючих положень емпіричними даними.

Загалом зміст монографії засвідчує ґрунтовне опрацювання автором теоретичного та фактологічного матеріалу, що стосується проблеми посткомуністичних політичних трансформацій у Словацькій Республіці. Підсумовуючи, можна зробити висновки, що монографія А. Ключковича «Перехід до демократії в Словаччині: динаміка та суперечності суспільно-політичних трансформацій» є цікавою і ґрунтовною науковою працею, яка відображає вагомі результати здійсненого дослідження.